

COMISSIÓ DE LES COMUNITATS EUROPEES
REPRESENTACIÓ A ESPANYA

2.ª edició

Catalunya a la Unió Europea

COMISSIÓ DE LES COMUNITATS EUROPEES

Representació a Espanya
Paseo de la Castellana, 46
E - 28046 MADRID
Telèfon: (91) 431 57 11

Representació a Barcelona
Avinguda Diagonal, 407 bis
Edifici Banc Atlàntic, planta 18
E - 08008 BARCELONA
Telèfon: (93) 415 81 77
Fax: (93) 415 63 11

Les informacions contingudes en aquesta col·lecció s'han elaborat a partir del material facilitat per diferents direccions generals i serveis de la Comissió Europea. També s'ha comptat amb la col·laboració de la Direcció General de Planificació del Ministeri d'Economia i Hisenda i diversos Serveis de les Comunitats Autònomes.

Han participat en la redacció José Antonio Nieto Solís i Alfonso Utrilla de la Hoz, professors titulars de la Universidad Complutense de Madrid.

El nostre agraïment als departaments de la Presidència i de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat de Catalunya, que ens han proporcionat desinteressadament el material fotogràfic que es publica en aquest document. Manuscrit acabat al setembre de 1995.

Traducció: Comunicación Multilingüe.

Disseny: OPE

Direcció tècnica i redisseny d'interiors: PUBLÍPOLIS, S.L.

Impressió: Impres a España per GRAFOS, S.A.

Arte sobre papel. Zona Franca. Sector C. Calle D, n.º 36.
08040 Barcelona.

Dipòsit legal: B-43361-1995

Reproducció autoritzada, excepte amb fins comercials, sempre que s'esmenti la font.

Fotografies: © Generalitat de Catalunya. Editor: M.ª Josep Alemany. Fotògrafs: Miquel González de la Fuente, Leopold Samsó, Toni Vidal, Jordi Pareto, F Tur, Ramon Manent i Oriol Alemany (prohibida la seva reproducció).

ÍNDEX

Pròleg	2
Dades bàsiques	4
Catalunya: Característiques socioeconòmiques	5
Les ajudes de la Unió Europea a Catalunya (1989-1993)	12
Les noves estratègies de desenvolupament a Catalunya (1994-1999)	15
Adreces útils	21
Glossari	27
Bibliografia bàsica	34

Un teixit polític, econòmic i social

PRÒLEG

L'ARTICLE 23 de l'Acta Única Europea va consagrar el principi de la cohesió econòmica i social. En els seus detalls més concrets, la integració europea és condició necessària per a la plena realització del gran mercat interior. Però la conformació humana i social del projecte europeu exigeix reforçar la vitalitat de tots els punts de la seva àmplia geografia i afirmar un sentiment de solidaritat on, parafrasejant Salvador de Madariaga, res europeu no ens sigui aliè. Expressions com «política regional», «FEDER», «Fons Social Europeu», «Marc Comunitari de Suport», «Fons de Cohesió» o «Xarxes Transeuropees» perden, amb aquestes consideracions, el seu to àrid i cobren un caràcter il·lusionant. Com es pot millorar el nivell de vida de tots els ciutadans de la Unió? Com es pot desmantellar les barreres que encara ens separen? Com, sense perdre ni una mica d'eficàcia i dinamisme, es poden mantenir tradicions i tresors locals que marquen, per sobre de sistemes i normatives, la permanència d'una Europa unida en la seva diversitat?

La sèrie de publicacions que, per segon any consecutiu, edita la Representació a Espanya de la Comissió Europea, pretén obrir un plantejament plural que cobreixi el ventall d'actuacions realitzades a cada comunitat autònoma amb el suport dels Fons Estructurals i de les Iniciatives Comunitàries regionals. La present versió, ampliada i revisada, segueix la pauta d'edicions similars aparegudes l'any passat en la resta de països de la Unió.

La col·lecció dedicada a les Comunitats espanyoles consta de vint fascicles estructurats segons un esquema únic. En cada cas, primer es ressenyen les particularitats socioeconòmiques bàsiques, seguidament es passa revista a les principals actuacions del primer Marc Comunitari de Suport (1989-1993) i es conclou amb l'anàlisi de les propostes contingudes en els programes de desenvolupament regional aprovats per al quinquenni 1994-99. El conjunt es completa amb dades que il·lustren o amplien la informació.

En tant que sigui possible, el text es basa amb exemples d'intervencions que, amb ajut comunitari, s'hagin realitzat o iniciat o es realitzin properament a cada regió. Tanmateix, convé observar que no sempre és fàcil delimitar la part que, en cada projecte concret, s'ha beneficiat de fons comunitaris. Els programes de desenvolupament gaudeixen de mecanismes de suport general, l'execució específica dels quals correspon a les administracions centrals i autonòmiques. Ni la pluralitat d'actors involucrats ni tan

sols la generosa quantia dels fons —l'origen dels quals és, en gran part, el mateix contribuent espanyol— no han de prendre'ns la realitat sociopolítica bàsica del desenvolupament regional; en participar de la política regional comunitària, les comunitats autònomes queden implicades en un ampli pla europeu que reclama racionalitat a les actuacions, catalitza les possibilitats endògenes i optimitza amb garantia els recursos disponibles.

Les dades relacionades de cap manera no arriben a exposar, en la quasi totalitat de les actuacions analitzades, l'abast real de la solidaritat que mostra la Unió Europea amb les comunitats autònomes per elevar-les fins als nivells de benestar que es registren en les regions europees més desenvolupades. Els Fons Estructurals no deixen de ser una mesura més entre la panòplia d'instruments financers possibles. A qui de veritat pertoca la responsabilitat de l'èxit en el procés de convergència són als ciutadans que, a cada regió, hauran de rendibilitzar al màxim els efectes de les actuacions empreses i els beneficis generals que brinda un Espai Comú Europeu on els intercanvis són cada cop més fluides i on es consolida el progrés.

Serveixi a més aquesta col·lecció com la nostra aportació a la informació global que, amb motiu de la segona Presidència espanyola de la Unió, s'ha ofert als agents econòmics i socials. Deu anys després de la nostra integració a Europa, ja és visible un ampli elenc de les intervencions comunitàries que han transformat el paisatge de les regions espanyoles. Regions que, amb immediatesa física, encarnen de forma natural els principis de subsidiarietat, transparència i apropament al ciutadà que regeixen la nova arquitectura de les institucions europees. El progrés de les regions ens autoritza a confiar que, exceptuant les dificultats, la Unió Europea prosseguirà un camí que, en els albors del segle XXI, haurà de garantir la seva ampliació i la seva consolidació.

Gonzalo Velasco

Director de la Representació
de la Comissió Europea a Espanya

DADES BÀSIQUES

Any 1991	EUR15	ESPANYA	CATALUNYA
Superfície en % (1992)	100	15,6	1,0
Població en % (1992)	100	10,6	1,6
PIBppc* en % (1992)	100	8,2	1,6
PIB per habitant ppc* en % (1992)	100	77	95
Densitat demogràfica (Habitants/km ²)	114	77	188
Evolució demogràfica (% 1981-1991)	0,3**	0,3	0,1
Població menor de 25 anys en %	33,3**	36,2	34,3
Població major de 65 anys en %	14,5**	13,5	14,1
Taxa de natalitat en %	1,1**	1,0	0,9

* ppc: paritats de poder de compra (veure glossari).
 ** EUR 12.
 FONT: EUROSTAT. Regiones, Anuario Estadístico (1994) i Régions, Statistiques en Bref (1995).

Any 1991	EUR12	ESPANYA	CATALUNYA
% d'ocupació a l'agricultura sobre l'ocupació total	6,4	10,9	3,5
% d'ocupació a la indústria sobre l'ocupació total	33,3	33,0	42,8
% d'ocupació als serveis sobre l'ocupació total	60,3	56,1	53,7

FONT: EUROSTAT. Regiones, Anuario Estadístico (1994).

Any 1993	EUR12	ESPANYA	CATALUNYA
Taxa d'activitat*	55,1	47,2	50,4
Taxa d'activitat homes	67,8	63,8	66,3
Taxa d'activitat dones	43,4	31,9	35,9
Grau de dependència**	1,2	1,6	1,4
Taxa d'atur	10,4	21,3	18,0
Taxa d'atur homes	9,2	17,7	14,4
Taxa d'atur dones	12,2	28,0	24,1
Taxa d'atur < 25 anys	19,1	37,1	32,5

* Relació entre la població activa i la població total en edat de treballar (1991).
 ** Relació entre la població inactiva i la població activa (1991).
 FONT: EUROSTAT. Regiones, Anuario Estadístico (1994) i Régions, Statistiques en Bref (1995).

CATALUNYA: CARACTERÍSTIQUES SOCIOECONÒMIQUES

1.1. Trets bàsics

Catalunya s'ha convertit en un dels principals centres de gravetat de l'economia europea. La seva situació geogràfica, el seu nivell de benestar relatiu i la tradició industrial i comercial de la regió han facilitat la seva plena identificació amb el procés d'integració i avui dia forma part d'un dels eixos de major desenvolupament a Europa.

Catalunya ocupa, aproximadament, l'1% del territori de la Unió Europea i el 6,3% d'Espanya. La seva població representa l'1,6% dels habitants de l'Europa dels Quinze i el 15,6% del total de la població espanyola

Les quatre províncies catalanes tenen una extensió equivalent a l'1% de territori de la Unió Europea i acullen aproximadament l'1,6% de la seva població. Això suposa una mica més de sis milions d'habitants, dels quals, al voltant d'una quarta part viuen a l'àrea metropolitana de Barcelona i

més de la meitat en els nou municipis existents amb més de 100.000 habitants.

Photographs removed due to copyright restrictions.

Any 1994	ESPANYA	CATALUNYA	BARCELONA	GIRONA	LLEIDA	TARRAGONA
Superfície km ²	504.750	31.930	7.733	5.886	12.028	6.283
Població	39.061.367	6.090.040	4.680.527	511.159	355.721	542.633
Població en %	100	15,59	11,98	1,31	0,91	1,39
PIB en %	100	19,15	14,58	1,87	1,00	1,79
Participació de l'agricultura en el PIB	5,04	1,70	0,73	3,94	10,03	4,93
Participació de la indústria en el PIB	21,67	27,59	27,37	21,27	22,86	31,90
Participació de la construcció en el PIB	7,91	7,09	6,63	8,54	8,01	10,15
Participació dels serveis en el PIB	65,38	63,62	65,27	66,25	59,10	53,02

Les dades provincials es refereixen al % sobre el Valor Afegit Brut l'any 1993.

FONT: Fundació FIES i Banco Bilbao Vizcaya.

El 34,3% de la població té menys de 25 anys, mentre que el 14,1% supera els 65 anys d'edat, essent aquests mateixos percentatges a la Unió Europea el 33,3% i el 14,5% respectivament.

Malgrat que la densitat de població és més elevada que la corresponent al conjunt de la Unió Europea i duplica amb escreix la mitjana nacional, la major part dels habitants de Catalunya es concentren a la província de Barcelona. En aquest cas, la densitat mitjana és de 615 habitants per km², mentre que a Tarragona i Girona no arriba als 90 habitants per km² i a Lleida és de 30.

El creixement demogràfic dels darrers deu anys ha estat menor que l'enregistrat com a mitjana a la resta de regions espanyoles i europees. La reducció de la immigració, característica d'èpoques passades, i, sobretot, la disminució de les taxes de natalitat han aproximat la piràmide de població catalana al perfil típic de la població europea, tot reduint la presència relativa de joves i augmentant la corresponent a persones de més de 64 anys.

L'aportació econòmica de Catalunya al PIB espanyol se situa en una mica més del 19% (1,6% respecte al PIB de la Unió Europea) i del qual més del 63% procedeix del sector serveis, un 35% de la indústria i la construcció, i una mica menys del 2% de l'agricultura. Pel que fa a l'ocupació, aquests percentatges són: 53,7% per als serveis i 42,8% per a la indústria, mentre que el 3,5% de l'ocupació total correspon al sector agrari.

Photographs removed due to copyright restrictions.

Port industrial. Barcelona.

El PIB per habitant, mesurat en paritat de poder de compra, és un 23% més gran que el relatiu al conjunt nacional i un 5% menor que el corresponent a la Unió Europea. Aquest indicador de desenvolupament relatiu situa Catalunya entre les regions de més alt nivell de vida d'Espanya, malgrat que en aquests darrers anys el procés de convergència amb Europa, estimat a partir de l'evolució de la renda familiar, ha estat menys positiu que en el conjunt de les regions espanyoles.

Any 1994	ESPANYA	CATALUNYA	BARCELONA	GIRONA	LLEIDA	TARRAGONA
PIB per habitant	100	122,91	121,8	142,9	110,1	129,1
Renda familiar disponible per habitant	100	117,17	116,7	139,9	111,3	111,4
Convergència relativa des del 1985 en el PIB per habitant	0*	-0,61	-1,1	+12,0	-1,4	-0,7
Convergència relativa des del 1985 en la renda familiar disponible per habitant	0**	-1,84	-3,1	+15,7	-6,0	+3,1

Les dades provincials es refereixen a 1993.

* +8,90 pel que fa a la Unió Europea.

** +8,92 pel que fa a la Unió Europea.

FONT: Fundación FIES i Banco Bilbao Vizcaya.

Els indicadors del mercat de treball presenten taxes de desocupació menors que les nacionals, malgrat que, un cop més, són més elevades que les enregistrades a la Unió Europea. Les taxes d'atur per sexe i per edat també recorden l'existència de problemes específics en els col·lectius de joves i dones, circumstància que cobra un èmfasi particular en les grans àrees urbanes afectades per la crisi industrial.

L'agricultura catalana dóna ocupació al 3,5% del total de la població activa, mentre que a la Unió Europea aquesta mateixa xifra assoleix el nivell mitjà del 6,4%.

Tanmateix, en conjunt, Catalunya presenta taxes d'activitat més elevades que les corresponents al conjunt de les regions espanyoles.

El procés de descentralització administrativa de l'Estat espanyol i l'autonomia amb què compten les autoritats regionals en nombrosos aspectes determinants per al benestar de la població han impulsat el desenvolupament econòmic i social de Catalunya. Per altra banda, la Unió Europea, fidel als seus objectius de cohesió interna de les regions, està ampliant i millorant els mecanismes existents en pro del desenvolupament de Catalunya.

Photographs removed due to copyright restrictions.

**Photographs removed due
to copyright restrictions.**

Port Olímpic, Barcelona.

1.2. Bases per al desenvolupament regional

Les diferents estratègies dissenyades per al desenvolupament de Catalunya coincideixen a assenyalar els aspectes més favorables i les principals limitacions que planteja la millora de la situació socioeconòmica de la regió.

Entre els factors més favorables es poden esmentar:

- 1) La notable millora en matèria d'infraestructures i comunicacions, com també els avantatges derivats de la situació geogràfica i les condicions naturals de què disposa Catalunya.
- 2) Una estructura productiva que disposa d'un teixit empresarial consolidat i adequadament proveït de serveis de suport.

Any 1993	ESPANYA	CATALUNYA	% TOTAL
Vies de gran capacitat en km*	7.404	1.026	13,86
Turismes	13.440.694	2.326.138	17,31
Habitatge familiar per 1.000 habitants**	435	449	103
Línies telefòniques instal·lades	15.944.149	3.137.263	19,68
Metges col·legiats	159.291	25.844	16,22
Llits hospitalaris**	164.451	30.962	18,83
Pensions de la Seguretat Social (milers)	6.605,6	1.155,5	17,49
Despesa anual mitjana per llar en pessetes**	2.527.105	2.948.877	117

* Autopistes, autovies i xarxa de carreteres de doble carril.
** 1991.
FONT: INE.

- 3) Un mercat intern de dimensió i desenvolupament suficients per fer atractiva la presència de noves inversions que facilitin la modernització i l'augment de la competitivitat de l'economia catalana.

L'economia catalana representa l'1,6% del PIB comunitari i el 19,1% del PIB espanyol. El seu PIB per habitant és lleugerament inferior a la mitjana europea (95%), però supera àmpliament el nivell relatiu al conjunt de l'economia espanyola (123%).

- 4) El nivell de formació de la població de Catalunya i l'existència d'una base tecnològica important, com també la disposició de les autoritats autonòmiques per actuar sobre els diferents aspectes que incideixen en la millora del nivell de vida dels seus ciutadans.

Entre els factors menys favorables per al desenvolupament de Catalunya es poden esmentar:

- 1) La dotació encara insuficient en determinats equipaments i infraestructures en comparació amb altres regions europees de característiques similars.
- 2) Les dificultats per protegir el medi natural, especialment en àrees forestals i en algunes zones urbanes i industrials; tan sols des de dates ben recents es realitza el degut control sobre l'impacte ambiental.
- 3) Els efectes de la crisi econòmica sobre els sectors tradicionals de la indústria catalana i la dificultat d'adreçar adequadament el

creixement de la producció i del comerç d'aquelles regions que, com a Catalunya, poden actuar de motor de l'economia europea.

- 4) Els problemes socioeconòmics específics de determinades àrees, en particular a les zones urbanes més afectades per l'atur.

L'objectiu fonamental de les estratègies de desenvolupament previstes és afavorir el creixement sostenible i equilibrat de l'economia i millorar la qualitat de vida de la població tot continuant les accions endegades en els darrers anys per accelerar l'aproximació de l'economia de Catalunya als nivells de benestar de les principals regions de la Unió Europea.

**Photographs removed due
to copyright restrictions.**

LES AJUDES DE LA UNIÓ EUROPEA A CATALUNYA (1989-1993)

Malgrat que Catalunya, pel seu nivell de desenvolupament relatiu, no es troba inclosa en l'Objectiu 1 dels Fons Estructurals comunitaris, sí que s'ha beneficiat directament de diferents iniciatives de la Unió Europea.

El suport de la Unió Europea a Catalunya ha anat en augment al llarg dels darrers anys. Els Fons Estructurals van canalitzar una part molt important dels recursos pressupostats en els programes de desenvolupament aplicats en el període 1989-1993.

Durant el període 1989-1993, els Fons Estructurals van destinar a Catalunya 583,54 milions d'ecus a través de l'Objectiu 2 (40% del total assignat a Espanya) i de l'Objectiu 5b (13% del total nacional). El 72,6% dels recursos va ser aportat pel FEDER, el 22,8% procedia del FSE i el 4,6% del FEOGA-Orientació.

Els principals beneficiaris directes van ser els habitants de les zones no urbanes.

Mitjançant accions incloses en els objectius 3 i 4, més de 9.300 milions de pessetes van venir a completar els recursos autonòmics i nacionals disponibles.

Entre aquelles accions realitzades des de 1989 fins al 1993, cal destacar les incloses en cinc programes: el Parc Tecnològic del Vallès, la

**Photographs removed due
to copyright restrictions.**

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993
FEDER	—	—	2,3	1,6	8,4	16,7	18,7	14,6
FSE	0,6	0,6	1,6	1,5	1,0	5,7	4,8	2,7
FEOGA-Orientació*	—	—	0,6	1,9	0,8	3,9	4,2	5,7
Fons Estructurals	0,6	0,6	4,5	5,0	10,2	26,3	27,7	23,0
FEOGA-Garantia**	—	—	—	—	—	—	—	8,4
Fons de Cohesió***	—	—	—	—	—	—	—	8,3

* I altres recursos del sector agrari i pesquer.

** Provisió de fons efectuats a la Comunitat Autònoma per a pagaments directes amb càrrec al FEOGA.

*** Import aprovat.

FONT: Banco de España, Ministerio de Economía y Hacienda i Ministerio para las Administraciones Públicas.

En milers de milions de pesetes.

construcció de l'Institut d'Investigació de l'Automòbil, els equipaments per a centres universitaris de Barcelona, Tarragona i Girona, l'ampliació del metro barceloní i el foment del turisme rural a la Vall d'Aran. El finançament aportat pels Fons Estructurals va pujar a gairebé 300 milions d'ecus.

Dins de l'estratègia global, ha tingut una importància especial el desenvolupament de les infraestructures de transports i comunicacions. Cal esmentar com a exemple la contribució de la Unió Europea per a la millora de les carreteres de la Comunitat Autònoma i l'aeroport i port de Barcelona amb motiu dels Jocs Olímpics de 1992.

L'agricultura només representa l'1,7% del PIB català. Els serveis, al contrari, suposen el 63,6% del PIB i ocupen el 53,7% dels treballadors.

El Programa Operatiu previst per a 1992 i 1993, en l'aplicació del qual ha exercit un paper essencial la Generalitat de Catalunya, assenyalava quatre eixos prioritaris: la creació i el desenvolupament d'activitats productives,

la protecció i la millora del medi ambient, el suport a la formació i a la investigació i el desenvolupament tecnològic, i la millora de les comunicacions. El FEDER va aportar el 30% dels 740 milions d'ecus pressupostats.

Entre 1986 i 1992, la Unió Europea ha destinat gairebé 45 milions d'ecus a Catalunya en forma d'ajudes a agricultors, subvencions per a la modernització d'instal·lacions processadores i diferents mesures per facilitar la modernització i la reforma de les estructures agrícoles.

La Unió Europea ha contribuït a finançar els diferents projectes de protecció del medi ambient, per exemple, per al tractament d'aigües residuals de poblacions amb un alt grau de dependència del sector

tèxtil. També s'han facilitat els ajustaments de les indústries del carbó i de l'acer, els projectes del sector de l'energia, la distribució d'aigua i la renovació urbana.

Catalunya ha estat una regió molt activa en l'àmbit de la formació, l'educació i la investigació, tal com demostra la seva participació en els programes comunitaris COMETT, ERASMUS, EUROTÈCNET, FORCE, LINGUA, PETRA, TEMPUS, ESPRIT. Fins al 1994, el programa COMETT, per exemple, va permetre l'aprovació de 49 projectes per un import de 3.415.970 ecus.

El Fons Social Europeu va aportar, entre 1993 i 1994, 38.530.000 milions de pessetes per combatre l'atur i finançar cursos de formació (Objectius 3 i 4 dels Fons Estructurals), dels quals se'n van beneficiar més de 406.000 persones.

La taxa d'activitat a Catalunya és del 50,4%, enfront del 55,1% de mitjana de la Unió Europea. L'atur arriba al 18% del total de la població activa, mentre que en el conjunt dels països de la Unió no supera el 10,4%.

En matèria d'investigació, Catalunya ha col·laborat en activitats que han rebut el suport de la Unió Europea —fins al 1994 ha participat en 521 projectes realitzats conjuntament amb altres països—. Es poden esmentar com a exemples les activitats dutes a terme per Uniquel, SA, Bonser

Española, SA, Seat, Soler y Palau, Dow Chemical Ibérica, SA, Hispano Química, SA, Laboratori General d'Assaigs i Investigacions, Teulades i Façanes Multifuncionals, Sintermetal, SA, Manufacturas Antonio Gassols, SA, Cognivisión Research, SL o Linde y Wiemann, SA.

En aquests projectes d'investigació també hi van participar les Universitats Politècnica, Autònoma, Pompeu Fabra, Universitat de Barcelona, Fundació Bosch i Gimpera, Consell Superior d'Investigaciones Científiques, Centre de Supercomputació de Catalunya, Centro Internacional de Métodos Numéricos en Ingeniería, Asociación de Investigación de las Industrias del Curtido y Anexas, i l'Hospital Clínic i Provincial de Barcelona, a més de la mateixa Generalitat de Catalunya.

LES NOVES ESTRATÈGIES DE DESENVOLUPAMENT A CATALUNYA (1994-1999)

L'estratègia de desenvolupament per a Catalunya preveu diferents accions que hauran d'aplicar les autoritats locals, regionals i nacionals, amb el suport dels Fons Estructurals i els instruments financers de la Unió Europea.

Per exemple, a través de les accions previstes en l'Objectiu 2 dels Fons Estructurals per combatre els efectes del declivi industrial, Catalunya rebrà un total de 854,4 milions d'ecus en el període 1994-1996, dels quals gairebé 309 corresponen a aportacions directes de la Unió Europea i uns 213,4 milions d'ecus a aportacions realitzades per a programes d'àmbit nacional que també s'aplicaran a la regió. La resta ho aportaran altres fonts públiques i privades no comunitàries.

Hi ha hagut diferents iniciatives comunitàries que han completat les ajudes destinades a aproximar el nivell de vida dels habitants de Catalunya al de les regions de la Unió Europea de més alt nivell de desenvolupament.

S'estima en més de 3,9 milions d'habitants el nombre de beneficiaris directes d'aquestes inversions que afectaran més de dues tercers

parts del territori. Aquests recursos representen el 46,6% del total assignat a Espanya per a regions en declivi industrial.

**Photographs removed due
to copyright restrictions.**

	Població en milers	% Superfície regional	Inversió total	Fons estructurals
Objectiu 2*	3.907	64,5	854,427	308,973
Objectiu 5b**	461	7,6	366,701	148,01
Total	4.368	72,1	1.221,128	456,983

* Objectiu 2 1994-96.
** Objectiu 5b 1994-1999.
El conjunt de fons, inclosos els pluriregionals arriba per al període esmentat a 670,41 milions d'ecus.
FONT: COMISSIÓ EUROPEA.
En milions d'cus.

L'aportació destinada directament a Catalunya es distribuirà de la forma següent:

- 138 milions d'ecus per a mesures directes a favor del desenvolupament local i urbà;
- 101 milions d'ecus per al sosteniment de l'ocupació i la competitivitat de les empreses de la regió;
- 54,6 milions d'ecus per al desenvolupament dels transports;
- 7,8 milions d'ecus per a iniciatives d'investigació, tecnologia i innovació;
- 5,8 milions per a protecció del medi ambient.
- 1,2 milions d'ecus per a altres mesures d'assistència tècnica.

La cohesió interna i l'atenció especial al desenvolupament de les regions amb problemes específics constitueixen objectius prioritaris del procés d'integració europea.

També és important l'aportació comunitària que es rebrà a través de l'Objectiu 5b (atenció al món rural). La inversió estimada per aquest concepte per al període 1994-1999 és de 366,7 milions d'ecus, dels quals 148 milions procediran de la Unió Europea, essent-ne els beneficiaris 461.000 habitants i un 53,8% del territori de Catalunya.

La distribució del suport de la Unió Europea per a aquestes inversions s'ocupa dels següents eixos de prioritats:

- infraestructures de base per a l'activitat econòmica (comunicacions, agricultura, món rural), 37,9 milions d'ecus;
- promoció i diversificació econòmica, 41,6 milions d'ecus;

- protecció i valoració econòmica dels recursos naturals i el medi ambient, 38 milions d'ecus;
- millora de l'hàbitat rural, 7 milions d'ecus.
- valoració dels recursos humans, 23,4 milions d'ecus.

3.1. Programa operatiu

El Programa operatiu de Catalunya assenyala les zones elegibles dins de l'Objectiu 2 dels Fons Estructurals comunitaris: 470 municipis a les comarques del Baix Empordà, Osona, el Ripollès, la Selva, el Baix Camp, el Baix Penedès, la Ribera d'Ebre, el Tarragonès, l'Alt Penedès, l'Anoia, el Bages, el Baix Llobregat, el Berguedà, el Garraf, el Maresme, Osona, la Selva (Barcelona), el Vallès Oriental i Occidental, a més del municipi de Barcelona.

Photographs removed due to copyright restrictions.

En aquestes zones s'han iniciat, o són a punt d'iniciar-se, algunes de les accions incloses en el primer bienni (1994-1996) del Programa operatiu. Entre aquestes, cal esmentar a títol d'exemple i sense caràcter exhaustiu:

- les ajudes per a la creació de centres empresarials i per a la urbanització de zones industrials;
- les ajudes per al desenvolupament tecnològic de les petites i mitjanes empreses, com també per al suport a tipus d'interès preferencials per a les inversions que es realitzin per tal de millorar i modernitzar les estructures de producció i creació d'ocupació;
- les iniciatives adreçades a facilitar la recuperació d'espais degradats (pedrera de grava a Sant Joan Despí i dipòsit salí de Cardona) i la depuració d'aigües de tipus industrial;
- la dotació d'infraestructura científica i tècnica a quatre universitats catalanes (Autònoma, Politècnica, Pompeu Fabra i Rovira i Virgili), com també amb el Centre Superior d'Investigacions Científiques (CSIC);

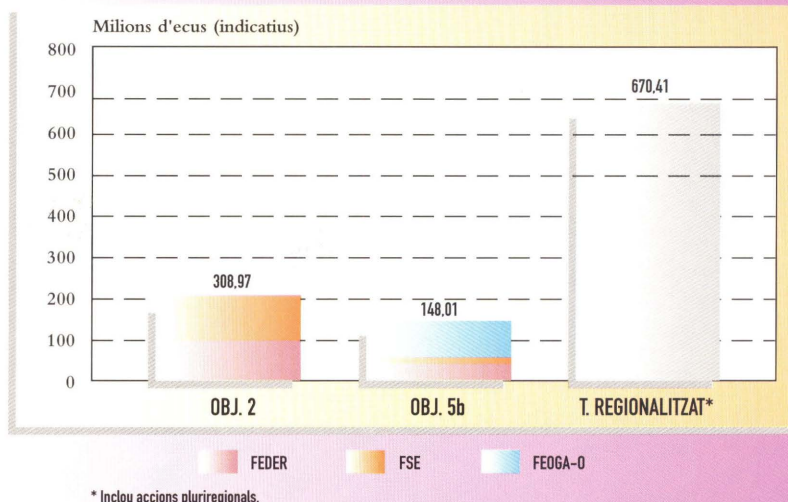
Les accions previstes en els Objectius 2 i 5b dels Fons Estructurals comunitaris per al període 1994-1999 inclouen inversions per valor de 1.221 milions d'ecus, dels quals 457 milions consistiran en subvencions de la Unió Europea.

- la millora d'infraestructures de diferents trams dels trens de rodalia de Barcelona, del port barceloní i de diferents carreteres de Catalunya;
- ajudes a diferents corporacions locals, en particular pel que fa a la formació i a l'assistència tècnica.

Les zones de Catalunya incloses en l'Objectiu 5b comprenen un total de 372 municipis (173 de Lleida, 106 de Tarragona i 93 de Girona), situats en zones de muntanya, àrees desfavorides i, en alguns casos, comarques costaneres que presenten problemes específics relacionats amb el desenvolupament del món rural.

Els plantejaments recollits en el Programa operatiu obeeixen a la necessitat de preservar l'equilibri ecològic, crear ocupació i elevar el nivell de renda per evitar la despoblació. En molts casos el turisme podria ser una activitat de gran interès, però el seu creixement equilibrat s'haurà de conjugar amb altres objectius sectorials específics.

AJUDES ESTRUCTURALS A CATALUNYA. PERÍODE 1994-1999

3.2. Eixos de desenvolupament (1994-1999)

El primer eix de desenvolupament preveu la millora de les infraestructures de base i inclou diferents accions en matèria de comunicacions i accessos i infraestructures agràries silvícoles i de suport al medi rural.

El segon eix té tres fronts d'acció: la reconversió de produccions agràries i l'establiment de polítiques de qualitat, la diversificació de les rendes agràries a través del turisme i l'artesania rural, i un règim d'ajudes a la creació i la modernització de les PIME.

El tercer eix està dedicat a la conservació dels recursos naturals i del medi ambient: patrimoni productiu agroforestal, conservació de la biodiversitat (espais naturals protegits) i lluita contra l'erosió i la desertització.

El quart eix té com a objectiu l'hàbitat rural: adequació dels nuclis rurals i els serveis municipals, recuperació i protecció del patrimoni historicocultural i millora dels habitatges rurals.

A l'últim, el cinquè eix, dedicat als recursos humans, inclou iniciatives a favor de la investigació, la formació i el fenomen de la contractació de treballadors.

Aquestes mesures de suport de la Unió Europea completaran les iniciatives de les autoritats implicades en el desenvolupament de Catalunya i facilitaran l'èxit d'altres iniciatives comunitàries adreçades a millorar el nivell de vida de la Comunitat Autònoma. El potencial endogen de les comarques catalanes incloses en aquestes accions és considerable. Per això, el Programa operatiu tracta d'establir l'adequada coordinació entre les administracions públiques i el sector privat, l'autèntic motor de l'activitat econòmica.

A més, el Tractat de la Unió Europea ha permès la creació d'un nou instrument financer de cohesió, destinat al desenvolupament de les xarxes transeuropees (transport, comunicacions i energia) i a la defensa del medi ambient. Alguns dels projectes derivats de la nova política de cohesió afecten directament Catalunya.

Totes aquestes iniciatives pretenen contribuir a la construcció d'un ampli espai de progrés i cohesió a Europa, tanmateix exigeixen un esforç constant de les instàncies més properes als ciutadans de cada regió, al qual la Unió Europea espera contribuir, afavorint amb això el desenvolupament de Catalunya.

**Photographs removed due
to copyright restrictions.**

Centres d'informació i documentació europea

ADRECES ÚTILS

La Comissió Europea ha creat una xarxa de centres d'informació i documentació en el territori espanyol, perquè tots els ciutadans tinguin accés a la informació comunitària.

Aquesta xarxa està composta de centres amb diferents missions que tenen certa complementarietat pel que fa a la seva especialització i a la seva localització geogràfica.

En les **Eurobiblioteques** i els **Info Point** es pot consultar la documentació bàsica de la Unió Europea.

Al món de la Universitat estan particularment destinats els **Centres de Documentació Europea** (CDE), estatut atorgat a universitats on s'estudia o investiga sobre la integració europea. Els CDE reben un servei automàtic de publicacions de la Unió Europea i poden accedir a bases de dades comunitàries.

Els **Centres d'Informació Rural** (*Carrefours*) són llocs de trobada, de debat i d'intercanvi on s'ofereix a tots els sectors de la societat rural informació sobre les polítiques i accions comunitàries d'interès en aquest àmbit.

El programa d'acció per a les PIME reconeix que la cooperació empresarial constitueix un element fonamental de la política empresarial comunitària. La Comissió ha posat a disposició de les empreses dues xarxes europees de cooperació empresarial:

- Els **BC** (Business Cooperation Network) ajuden les empreses a trobar-ne d'altres amb les quals poden treballar de forma interregional i transnacional.
- Els **Centres de Cooperació Empresarial** (BRE o Bureau de Rapprochement des Entreprises), faciliten a les empreses el lliure accés a les ofertes de cooperació per assegurar la difusió d'oportunitats a escala internacional.

A més, els **EIC** o **Eurofinestres** ofereixen a les PIME informació sobre qualsevol aspecte de les polítiques, assumptes, normatives i projectes comunitaris.

Els **Centres Europeus d'Empreses i Innovació** (CEEI) tenen com a objectiu la regeneració d'economies locals en àrees amb potencial de desenvolupament industrial, dedicant recursos a la tasca d'enfortir el sector empresarial a la zona.

BARCELONA

Centre de Documentació Europea

Universitat Autònoma de
Barcelona
Edifici E. Campus Universitari
08193 BELLATERRA
(Barcelona)
Tel.: (93) 581 16 81
Fax: (93) 581 30 63

Centre de Documentació Europea i BRE

Escola Superior d'Administració i
Direcció d'Empreses (ESADE)
Marquès de Mulhacén, 40-42
08034 BARCELONA
Tel.: (93) 280 61 62
(ext. 367 y 339)
Fax: (93) 204 81 05

Eurobiblioteca

Biblioteca de la Universitat de
Barcelona
Gran Via de les Corts
Catalanes, 585
08007 BARCELONA
Tel.: (93) 318 42 66 (ext. 2205)
Fax: (93) 317 06 89

Info Point

Universitat de Barcelona
Balmes, 21
Tels.: (93) 412 42 25 i 412 40 84
Fax: (93) 412 38 99
Secretaria General de Joventut de
la Generalitat de Catalunya
Calàbria, 147
08029 BARCELONA
Tel.: (93) 483 84 09
Fax: (93) 483 83 00

Eurofinestra i B.C. NET

Banco Exterior de España
Passeig de Gràcia, 25
08007 BARCELONA
Tel.: (93) 482 29 70
Fax: (93) 482 29 74

Cambra Oficial de Comerç,
Indústria i Navegació
de Barcelona
Av. Diagonal, 452-454
08006 BARCELONA
Tel.: (93) 416 93 00
Fax: (93) 416 93 01

Eurofinestra, B.C. NET i BRE

Centre d'Informació i
Desenvolupament Empresarial
(CIDEM)
Av. Diagonal, 403 1er.
08008 BARCELONA
Tel.: (93) 415 11 14
Fax: (93) 416 08 18

B.C. NET

Enerbus
Pare Huix, 1
08500 VIC (Barcelona)
Tel.: (93) 885 57 50
Fax: (93) 885 22 52

Camera di Commercio
e Industria per la Spagna
Gran Via de les Corts
Catalanes, 637
08010 BARCELONA
Tel.: (93) 318 49 99
Fax: (93) 318 40 04

Confederació d'Empresaris
del Baix Llobregat
Rambla Anselm Clavé, 12-14, 2.º B
08940 CORNELLÀ
DE LLOBREGAT (Barcelona)
Tel.: (93) 377 91 61
Fax: (93) 377 35 51

Delfos Consultores, S.A.
Santa Amèlia, 18, baixos
08034 BARCELONA
Tel.: (93) 280 53 70
Fax: (93) 204 34 95

Institut Català de Tecnologia
(ICT)
Via Laietana, 37 3er.
08003 BARCELONA
Tel.: (93) 319 88 11
Fax: (93) 319 83 06

B.C. NET i BRE

Cambra Oficial de Comerç
i Indústria de Sabadell
Alfons XIII, 45
08202 SABADELL (Barcelona)
Tel.: (93) 725 49 11
Fax: (93) 727 07 19 i 726 54 89

Centre d'Estudis i Assessorament
Metal·lúrgic (CEAM)
Josep Anselm Clavé, 2, 4.ª planta
08002 BARCELONA
Tel.: (93) 318 80 58
Fax: (93) 317 14 63

BRE

Cooperació y Desenvolupament
Empresarial (CDE)
Sant Elies, 31
08006 BARCELONA
Tel.: (93) 414 73 87
Fax: (93) 201 44 82

Fundació Empresa Catalunya,
Europa i Amèrica (FECEA)
Rambla de Catalunya, 135, pral. 2 E
08008 BARCELONA
Tel.: (93) 415 62 25
Fax: (93) 415 06 04

Sefes la Patronal
Josep Tarradellas, 149, 7.º, 1.ª
08029 BARCELONA
Tel.: (93) 419 13 33
Fax: (93) 419 30 87

CDEIT
Avda. Carillet, 321, baixos
08907 L'HOSPITALET
DE LLOBREGAT (Barcelona)
Tel.: (93) 261 01 10
Fax: (93) 261 02 36

KRN Consulting SCE
Gran Via de les Corts
Catalanes, 556, 1.º
08011 BARCELONA
Tel.: (93) 453 41 62
Fax: (93) 453 47 44

Àrea Metropolitana de Barcelona
Calle 62, 16
Zona Franca
08040 BARCELONA
Tel.: (93) 336 61 61
Fax: (93) 336 45 13

Centres Europeus d'Empreses i Innovació

Centre d'Empreses de Noves
Tecnologies, S.A.
Parc Tecnològic del Vallès
08290 CERDANYOLA
(Barcelona)
Tel.: (93) 582 01 00
Fax: (93) 580 13 54

CEEI Barcelona Activa
Llacuna, 162-166
08018 BARCELONA
Tel.: (93) 401 97 00
Fax: (93) 300 90 15

GIRONA

Centre de Documentació Europea

Universitat de Girona
Facultat d'Estudis de Ciències
Jurídiques
Rambla Xavier Cugat, 1
17071 GIRONA
Tel.: (972) 41 82 18
Fax: (972) 41 81 21

Eurobiblioteca

Biblioteca Pública de Girona
Plaça de l'Hospital, 6
17001 GIRONA
Tels.: (972) 20 22 52 i 20 27 97
Fax: (972) 22 76 95

LLEIDA

Centre de Documentació Europea

Universitat de Lleida
Escola Tècnica Superior
d'Enginyeria Agrària
Av. Alcalde Rovira Roure, 177
25006 LLEIDA
Tels.: (973) 70 25 16 y 70 25 17
Fax: (973) 23 82 64

Eurobiblioteca

Biblioteca Pública de Lleida
Plaça de Sant Antoni Maria
Claret, 5
25002 LLEIDA
Tel.: (973) 26 75 51

Info Point

Centre Municipal d'Informació
Juvenil
Plaça Amics de Lleida, s/n
25008 LLEIDA
Tel.: (973) 22 28 22
Fax: (973) 22 28 77

Centre d'Informació Rural

Carrefour de Lleida
Patronat Català Pro Europa
Anselm Clavé, 2 6è.
25007 LLEIDA
Tel.: (973) 23 02 60
Fax: (973) 23 92 84

TARRAGONA

Centre de Documentació Europea

Universitat Rovira i Virgili
Facultat de CC. Econòmiques i
Empresarials
Passeig Misericòrdia, s/n
43205 REUS (Tarragona)
Tel.: (977) 32 33 43
Fax: (977) 32 11 59

Eurobiblioteca

Biblioteca Pública de Tarragona
Fortuny, 30
43001 TARRAGONA
Tels.: (977) 24 03 31 i 24 05 44
Fax: (977) 24 53 12

FONS EUROPEU DE DESENVOLUPAMENT REGIONAL (FEDER)

Ministerio de Economía y Hacienda

Subdirección General de Gestión
y Administración del FEDER
Paseo de la Castellana, 162
planta 19
28071 MADRID
Tels.: (91) 583 52 23/24/39/40
Fax: (91) 583 52 72

Generalitat de Catalunya

Departament d'Economia i
Finances
Direcció General de Programació
Econòmica
Rambla de Catalunya, 19-21
08007 BARCELONA
Tel.: (93) 302 50 20
(ext. 278/279)
Fax: (93) 412 21 26

FONS EUROPEU D'ORIENTACIÓ I DE GARANTIA AGRÍCOLA (FEOGA)

SECCIÓ GARANTIA

Organisme de coordinació:

Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

Fondo de Ordenación y
Regulación de Producciones y
Precios Agrarios (FORPPA)
José Abascal, 4
28003 MADRID
Tel.: (91) 347 67 02
Fax: (91) 594 34 88

Fondo de Regulación y
Organización del Mercado de
Productos de la Pesca y Cultivos
Marinos (FROM)
Corazón de María, 8, 2.ª planta
28002 MADRID
Tel.: (91) 347 36 00
Fax: (91) 347 36 29

SECCIÓ ORIENTACIÓ

Organismo de coordinación:

Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

Secretaría General de Estructuras
Agrarias
Instituto Nacional de Reforma y
Desarrollo Agrario (IRYDA)
Paseo de la Castellana, 112
28071 MADRID
Tel.: (91) 347 15 00
Fax: (91) 411 37 70 i 564 52 65

Generalitat de Catalunya

Departament d'Agricultura,
Ramaderia i Pesca
Gran Via de les Corts
Catalanes, 612-614
08007 BARCELONA
Tel.: (93) 304 67 00
Fax: (93) 304 67 07

FONS SOCIAL EUROPEU (FSE)

Ministerio de Trabajo y Seguridad Social

Unidad Administradora del
Fondo Social Europeo
Pío Baroja, 6
28009 MADRID
Tel.: (91) 409 09 41
Fax: (91) 574 16 01

Generalitat de Catalunya

Departament de Treball
Direcció General d'Ocupació
Sepúlveda, 148-150
08011 BARCELONA
Tel.: (93) 426 29 28
Fax: (93) 325 43 35

GLOSSARI

- ADAPT** Iniciativa comunitària que té per objecte contribuir a l'adaptació dels treballadors a les transformacions industrials.
- ALFA** Nou programa europeu destinat a facilitar la cooperació entre institucions d'ensenyament superior de països d'Amèrica Llatina i Estats membres de la Unió Europea.
- ALTENER** Programa sobre energies alternatives.
- AJUDES CECA** Programa d'ajudes comunitàries a la readaptació dels treballadors dels sectors del carbó i de l'acer.
- BEI** Banc Europeu d'Inversions. Institució creditícia autònoma creada pel Tractat de Roma.
- COMETT II** Programa de cooperació entre la universitat i l'empresa per a la formació en el camp de les noves tecnologies.
- DOCUP** Document Únic de Programació. Instrument de Planificació regional negociat pels Estats membres i la Comissió amb l'objecte de desenvolupar els Marcs Comunitaris de Suport.
- ECU** Unitat monetària europea, amb un canvi aproximat de 159 pessetes (setembre 1995).
- ENVIREG** Programa de mesures regionals en matèria de medi ambient.
- ERASMUS** Programa destinat a promoure la mobilitat dels estudiants universitaris mitjançant intercanvis i la cooperació entre els centres universitaris d'Estats membres de la Unió Europea.
- ERGO 2** Programa comunitari d'acció de lluita contra l'atur de llarga durada i l'exclusió del mercat de treball.
- ESPRIT** Programa estratègic d'investigació i desenvolupament en tecnologies de la informació.
- EURES** Xarxa d'informació per a la difusió i l'intercanvi d'informació sobre l'ocupació a la Unió Europea.
- EUROFORM** Iniciativa sobre noves qualificacions, noves competències i noves oportunitats d'ocupació.
- EUROSTAT** Oficina Estadística de les Comunitats Europees.

- EUROTECNET** Programa adreçat a fomentar la innovació en el sector de la formació professional.
- EURYDICE** Xarxa d'intercanvi d'informació sobre el desenvolupament de la política educativa en els països de la Unió Europea.
- EUR-12** Estats membres de la Unió Europea fins a l'última ampliació realitzada el 1995.
- EUR-15** Estats membres de la Unió Europea des de l'1 de gener de 1995, incloent-hi Àustria, Finlàndia i Suècia.
- FC** Fons de Cohesió, creat l'any 1994 amb l'objectiu d'enfortir la cohesió econòmica i social. Està destinat a cofinançar projectes d'inversió en infraestructures de transports i medi ambient en 4 països de la Unió Europea: Irlanda, Grècia, Espanya i Portugal.
- FEDER** Fons Europeu de Desenvolupament Regional. Principal instrument de la política estructural comunitària creat l'any 1975 per promoure el desenvolupament regional i corregir les diferències territorials. Després de la reforma de 1993, les seves intervencions s'han ampliat més enllà de les inversions en infraestructures i en activitats directament productives, i, per tant, els seus recursos es poden destinar a l'educació, la sanitat o la investigació i el desenvolupament tecnològic.
- FEOGA-G** Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrícola, Secció de Garantia. Instrument de la política agrícola creat l'any 1962 i destinat a fer efectiva la garantia dels mercats agrícoles a través de les diferents organitzacions comunes de mercat.
- FEOGA-O** Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrícola. Secció d'Orientació. Fons de naturalesa estructural creat l'any 1962 adreçat a la reestructuració agrícola a través d'accions directes i indirectes. Després de la reforma de 1993 s'han modificat algunes de les seves actuacions, tot centrant-se en el desenvolupament de les zones rurals.
- FORCE** Programa d'acció per promoure el desenvolupament de la formació professional contínua.
- FSE** Fons Social Europeu, creat en el Tractat de Roma. Després de la reforma de 1993 es concedeix especial atenció a la millora dels sistemes d'ensenyament i de formació en les zones prioritàries.
- HELIOS II** Programa destinat a fomentar la igualtat d'oportunitats i la integració professional, econòmica i social de les persones amb minusvalideses.

FONS EUROPEU DE DESENVOLUPAMENT REGIONAL (FEDER)

Ministerio de Economía y Hacienda

Subdirección General de Gestión
y Administración del FEDER
Paseo de la Castellana, 162
planta 19
28071 MADRID
Tels.: (91) 583 52 23/24/39/40
Fax: (91) 583 52 72

Generalitat de Catalunya

Departament d'Economia i
Finances
Direcció General de Programació
Econòmica
Rambla de Catalunya, 19-21
08007 BARCELONA
Tel.: (93) 302 50 20
(ext. 278/279)
Fax: (93) 412 21 26

FONS EUROPEU D'ORIENTACIÓ I DE GARANTIA AGRÍCOLA (FEOGA)

SECCIÓ GARANTIA

Organisme de coordinació:

Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

Fondo de Ordenación y
Regulación de Producciones y
Precios Agrarios (FORPPA)
José Abascal, 4
28003 MADRID
Tel.: (91) 347 67 02
Fax: (91) 594 34 88

Fondo de Regulación y
Organización del Mercado de
Productos de la Pesca y Cultivos
Marinos (FROM)
Corazón de María, 8, 2.ª planta
28002 MADRID
Tel.: (91) 347 36 00
Fax: (91) 347 36 29

SECCIÓ ORIENTACIÓ

Organismo de coordinación:

Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

Secretaría General de Estructuras Agrarias
Instituto Nacional de Reforma y Desarrollo Agrario (IRYDA)
Paseo de la Castellana, 112
28071 MADRID
Tel.: (91) 347 15 00
Fax: (91) 411 37 70 i 564 52 65

Generalitat de Catalunya

Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
Gran Via de les Corts Catalanes, 612-614
08007 BARCELONA
Tel.: (93) 304 67 00
Fax: (93) 304 67 07

FONS SOCIAL EUROPEU (FSE)

Ministerio de Trabajo y Seguridad Social

Unidad Administradora del Fondo Social Europeo
Pío Baroja, 6
28009 MADRID
Tel.: (91) 409 09 41
Fax: (91) 574 16 01

Generalitat de Catalunya

Departament de Treball
Direcció General d'Ocupació
Sepúlveda, 148-150
08011 BARCELONA
Tel.: (93) 426 29 28
Fax: (93) 325 43 35

GLOSSARI

- ADAPT** Iniciativa comunitària que té per objecte contribuir a l'adaptació dels treballadors a les transformacions industrials.
- ALFA** Nou programa europeu destinat a facilitar la cooperació entre institucions d'ensenyament superior de països d'Amèrica Llatina i Estats membres de la Unió Europea.
- ALTENER** Programa sobre energies alternatives.
- AJUDES CECA** Programa d'ajudes comunitàries a la readaptació dels treballadors dels sectors del carbó i de l'acer.
- BEI** Banc Europeu d'Inversions. Institució creditícia autònoma creada pel Tractat de Roma.
- COMETT II** Programa de cooperació entre la universitat i l'empresa per a la formació en el camp de les noves tecnologies.
- DOCUP** Document Únic de Programació. Instrument de Planificació regional negociat pels Estats membres i la Comissió amb l'objecte de desenvolupar els Marcs Comunitaris de Suport.
- ECU** Unitat monetària europea, amb un canvi aproximat de 159 pessetes (setembre 1995).
- ENVIREG** Programa de mesures regionals en matèria de medi ambient.
- ERASMUS** Programa destinat a promoure la mobilitat dels estudiants universitaris mitjançant intercanvis i la cooperació entre els centres universitaris d'Estats membres de la Unió Europea.
- ERGO 2** Programa comunitari d'acció de lluita contra l'atur de llarga durada i l'exclusió del mercat de treball.
- ESPRIT** Programa estratègic d'investigació i desenvolupament en tecnologies de la informació.
- EURES** Xarxa d'informació per a la difusió i l'intercanvi d'informació sobre l'ocupació a la Unió Europea.
- EUROFORM** Iniciativa sobre noves qualificacions, noves competències i noves oportunitats d'ocupació.
- EUROSTAT** Oficina Estadística de les Comunitats Europees.

- EUROTECNET** Programa adreçat a fomentar la innovació en el sector de la formació professional.
- EURYDICE** Xarxa d'intercanvi d'informació sobre el desenvolupament de la política educativa en els països de la Unió Europea.
- EUR-12** Estats membres de la Unió Europea fins a l'última ampliació realitzada el 1995.
- EUR-15** Estats membres de la Unió Europea des de l'1 de gener de 1995, incloent-hi Àustria, Finlàndia i Suècia.
- FC** Fons de Cohesió, creat l'any 1994 amb l'objectiu d'enfortir la cohesió econòmica i social. Està destinat a cofinançar projectes d'inversió en infraestructures de transports i medi ambient en 4 països de la Unió Europea: Irlanda, Grècia, Espanya i Portugal.
- FEDER** Fons Europeu de Desenvolupament Regional. Principal instrument de la política estructural comunitària creat l'any 1975 per promoure el desenvolupament regional i corregir les diferències territorials. Després de la reforma de 1993, les seves intervencions s'han ampliat més enllà de les inversions en infraestructures i en activitats directament productives, i, per tant, els seus recursos es poden destinar a l'educació, la sanitat o la investigació i el desenvolupament tecnològic.
- FEOGA-G** Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrícola, Secció de Garantia. Instrument de la política agrícola creat l'any 1962 i destinat a fer efectiva la garantia dels mercats agrícoles a través de les diferents organitzacions comunes de mercat.
- FEOGA-O** Fons Europeu d'Orientació i Garantia Agrícola. Secció d'Orientació. Fons de naturalesa estructural creat l'any 1962 adreçat a la reestructuració agrícola a través d'accions directes i indirectes. Després de la reforma de 1993 s'han modificat algunes de les seves actuacions, tot centrant-se en el desenvolupament de les zones rurals.
- FORCE** Programa d'acció per promoure el desenvolupament de la formació professional contínua.
- FSE** Fons Social Europeu, creat en el Tractat de Roma. Després de la reforma de 1993 es concedeix especial atenció a la millora dels sistemes d'ensenyament i de formació en les zones prioritàries.
- HELIOS II** Programa destinat a fomentar la igualtat d'oportunitats i la integració professional, econòmica i social de les persones amb minusvalideses.

XARXA IRIS Conjunt de programes per promoure la igualtat d'oportunitats i desenvolupar la formació professional de la dona.

YOUTHSTART Capítol adreçat a afavorir la integració dels joves amb baix nivell de qualificació en el mercat de treball, dintre de la iniciativa comunitària d'ocupació i de desenvolupament dels recursos humans.

**Photographs removed due
to copyright restrictions.**

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

BANCO BILBAO VIZCAYA: «Informe Económico 1994», Bilbao, 1995.

BANCO BILBAO VIZCAYA: «Renta nacional de España», Bilbao, 1995.

BANCO DE ESPAÑA: «Cuentas financieras de la economía española (1985-1994)», Madrid, 1995.

COMISIÓN DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS: «Fondos Estructurales Comunitarios 1994-1999», Luxemburgo, OPOCE, 1993.

COMISIÓN DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS: «Las Comunidades Autónomas Españolas y la Unión Europea», Madrid, Comisión de las Comunidades Europeas, Representación en España, 1994.

COMISIÓN DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS: «Competitividad y cohesión: las tendencias de las regiones. Quinto Informe periódico sobre la situación y evolución socioeconómica de las regiones de la Comunidad», Luxemburgo, OPOCE, 1994.

COMISIÓN DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS: «XXVIII Informe General sobre la actividad de las Comunidades Europeas», Luxemburgo, OPOCE, 1994.

EUROSTAT: «Portrait des Régions», Tome 3, Luxemburgo, OPOCE, 1993.

EUROSTAT: «Regiones. Anuario estadístico», Luxemburgo, OPOCE, 1994.

EUROSTAT: «Statistiques en bref. Régions», Luxemburgo, OPOCE, 1995.

FUNDACIÓN FIES: «Como viven la recuperación económica las autonomías españolas», Cuadernos de Información Económica n.º 99, Madrid, 1995.

FUNDACIÓN FIES: «La recuperación económica de las Comunidades Autónomas», Papeles de Economía Española n.º 64, Madrid, 1995.

INFOREGIO: «Los Fondos Estructurales y las regiones menos desarrolladas de España, 1994-1999», Bruselas, Comisión de las Comunidades Europeas, Dirección General XVI/F/2, 1995.

INSTITUTO NACIONAL DE ESTADÍSTICA: «Anuario estadístico», Madrid, INE, 1994.

MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA: «Plan de Desarrollo Regional de España 1994-99», Madrid, 1994.

MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA: «Relaciones financieras entre España y las Comunidades Europeas», Madrid, 1994.

MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA: «Presupuestos Generales del Estado para 1995. Anexos de los flujos financieros España-CEE», Madrid, 1994.

MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA: «La planificación regional y sus instrumentos. Informe 1994», Madrid, 1994.

MINISTERIO PARA LAS ADMINISTRACIONES PÚBLICAS: «Informe económico-financiero de las Administraciones territoriales 1993», Madrid, 1995.

TRIBUNAL DE CUENTAS DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS: «Informe anual del Tribunal de Cuentas relativo al ejercicio 1993», Luxemburgo, OPOCE, 1994.